

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201168
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321201168.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa O. R., B.. X.X.XXXX, bytom u starej matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ú. L., U. P. H. G. Ž., dieťa rodičov: matky U. J., B.. XX.X.XXXX, X. XXX XX Z. B. X. XXX a otca Y. R., B.. XX.X.XXXX, X. XXX XX G. XXX, na návrh navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa N. X., B.. XX.X.XXXX, X. I. XXX, XXX XX J. a na návrh navrhovateľa - starého otca L. J., B.. XX.X.XXXX, XXX XX Z. B. X. XX, za účasti C. L. Č., v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu starej matky N. X., B.. XX.X.XXXX na zverenie maloletého dieťaťa O. R., B.. X.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti **z a s t a v u j e .**

II. Neodkladné opatrenie č. konania 8P/9/2021-53 zo dňa 29.4.2021 **z r u š u j e .**

III. Maloleté dieťa O. R., B.. X.X.XXXX **z v e r u j e** do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca L. J., B.. XX.X.XXXX, ktorý je **o p r á v n e n ý** a zároveň **p o v i n n ý** vykonávať osobnú starostlivosť v rovnakom rozsahu, ako by ju vykonávali rodičia maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

IV. Tým **s a m e n í** rozsudok Okresného súdu Čadca č. konania 5P/75/2020-23 zo dňa 1.3.2021 vo výroku, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky U. J., B.. XX.X.XXXX.

V. Matka U. J., B.. XX.X.XXXX je **p o v i n n á** prispievať na výživu maloletého O. sumou 60,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Ú. L., U. P. H. G. Č., číslo účtu v tvare IBAN: SK XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, VS: XXXXXXXX, počnúc doručením tohto rozsudku.

VI. Otec Y. R., B.. XX.X.XXXX je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletého O. sumou 250,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Ú. L., U. P. H. G. Č., číslo účtu v tvare IBAN: SK XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, VS: XXXXXXXX, počnúc doručením tohto rozsudku.

VII. Otec Y. R., B.. XX.X.XXXX je **p o v i n n ý** prispievať na tvorbu úspor maloletého O. sumou vo výške 50,- € mesačne, na osobitný účet maloletého, vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VIII. Starému otcovi L. J., B.. XX.X.XXXX **u k l a d á**, aby v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zriadil pre maloletého osobitný účet a jeho číslo v rovnakej lehote otcovi dieťaťa oznámil.

IX. Tým **s a m e n í** rozsudok Okresného súdu Čadca č. konania 5P/75/2020-23 zo dňa 1.3.2021, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca k maloletému, a to v časti výšky výživného a označenia prijímateľa výživného.

X. Žiadny z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 16.4.2021 sa stará matka maloletého dieťaťa N. X. domáhala vydania rozhodnutia vo veci samej, a návrhom z rovnakého dňa i nariadenia neodkladného opatrenia, ktorými žiadala zveriť svojho maloletého vnuka O. R. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Bola kontaktovaná a informovaná úradom práce o nedostatočnej starostlivosti jej dcéry o maloleté dieťa, svojho vnuka. Matka maloletého dieťaťa totiž užíva omamné a psychotropné látky, opúšťa dieťa aj na niekoľko dní a zanecháva ho v starostlivosti bývalého manžela navrhovateľky, starého otca dieťaťa, ktorý je zamestnaný mimo sídla okresu a nemôže odísť do práce. Úrad túto situáciu rieši od septembra 2020 pohovormi s matkou, návštevami u psychológa, avšak k zlepšeniu situácie nedochádza, naopak, zhoršuje sa. Dcéra sa k užívaniu drog a opúšťaniu dieťaťa priznala. Rozhodla sa, že podstúpi liečbu. Navrhovateľka tiež uviedla, že sa druhýkrát vydala za N.. T. X., je zamestnaná s čistým mesačným zárobkom vo výške 750,- €. V spoločnej domácnosti býva so svojím manželom a spoločným maloletým synom U., ktorý je študentom 1. ročníka na U. Q. Š. P. Ž.. Vyjadrila záujem zabezpečiť vnukovi riadnu starostlivosť a výchovu dovtedy, kým jej dcéra bude schopnou starať sa o dieťa samostatne.

2. Súd návrhu starej matky vyhovel uznesením č. konania 8P/9/2021-53 zo dňa 29.4.2021, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého O. do jej osobnej starostlivosti, matku zaviazal k povinnosti platiť výživné vo výške zodpovedajúcej 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona a otca zaviazal k povinnosti prispievať na výživu dieťaťa sumou 180,- € mesačne. Uznesenie nadobudlo dňa 28.5.2021 právoplatnosť.

3. V priebehu konania o návrhu starej matky podal totožný návrh i starý otec maloletého dieťaťa. Tento návrh bol zapísaný pod sp. zn. 14P/50/2021. Svoj návrh starý otec odôvodnil tým, že dcéra, ktorá medzičasom absolvovala protidrogovú liečbu v zariadení L. V. v čase od 3.5. do 30.7.2021, ešte nie je schopnou plnohodnotne sa o dieťa postarať. Je tam veľké riziko recidívy. Tiež dôvodil, že stará matka, ktorá je pred dôchodkom a ktorej zamestnávateľ jej oznámil, že po dobe dlhšej ako 6 mesiacov ju môže preradiť na menej platenú prácu, sa chce do zamestnania vrátiť. Aj preto starý otec návrh podal. Súhlasia s tým i rodičia maloletého dieťaťa. Starý otec má so svojim vnukom vytvorený veľmi blízky citový vzťah, je s ním v pravidelnom kontakte už od jeho narodenia. Po narodení totiž bývali (matka, dieťa a starý otec) v spoločnej domácnosti. Starý otec svojej dcére so starostlivosťou často pomáhal. Starý otec je rozvedený, pracuje ako živnostník v oblasti spracovania dreva. Je však ochotný v záujme svojho vnuka podnikateľskú činnosť pozastaviť a nastúpiť na rodičovskú dovolenku, aby sa mu mohol plnohodnotne venovať. Obýva nájomný obecný byt v Z. B. X. spolu so svojou dcérou. Je zdravý a schopný sa o dieťa postarať.

4. Keďže v prípade oboch návrhov ide o konania týkajúce sa starostlivosti o to isté maloleté dieťa (v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/9/2021 súd koná a rozhoduje o zverení maloletého O. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a určení výživného rodičom a v konaní vedenom pod sp. zn. 14P/50/2021 koná a rozhoduje o zverení maloletého O. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a určení výživného rodičom), súd uznesením č. konania 8P/9/2021-145 zo dňa 5.10.2021 konania o týchto dvoch návrhoch spojil na konanie spoločné, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. 8P/9/2021.

5. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v prítomnosti starých rodičov maloletého dieťaťa, biologickej matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka a prokurátorky Okresnej prokuratúry Č.. Na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom starých rodičov i matky, rovnako vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, vrátane pripojeného spisu 5P/75/2020. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery.

6. Z rodného listu na čl. 3 spisu mal súd zistené, že maloletý O. sa dňa X.X.XXXX narodil matke U. J., B.. XX.X.XXXX a otcovi Y. R., B.. XX.X.XXXX.

7. Zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/75/2020 mal súd zistené, že rozsudkom č. konania 5P/75/2020-23 zo dňa 1.3.2021 bol maloletý O. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný k povinnosti prispievať na jeho výživu sumou 180,- € mesačne s tým, že bolo zároveň rozhodnuté i o zameškanom výživnom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.4.2021.

8. Už zo správy ÚPSVaR Č., adresovanej referátu poradensko-psychologických služieb v Č. dňa 8.12.2020, mal súd zistené, že obaja rodičia majú problémy s užívaním návykových látok, dochádza medzi nimi ku konfliktom, nemajú zvládnuté rodičovské zručnosti a komunikáciu. ÚPSVaR Č. sprostredkoval matke maloletého dieťaťa aj pobyt v zariadení X., W. L. Z.. Do tohto zariadenia matka ísť odmietla. Tiež príslušnému úradu viedla, že sa necíti byť dosť silná, aby zvládala byť pri dieťati stále. Je ešte sama dieťa a potrebuje si užívať. V čase podania návrhu starou matkou dieťaťa matka maloletého bývala v byte spoločne so starým otcom dieťaťa, ktorý dcére pomáhal.

9. Zo správy zariadenia X., W. L. Z. zo dňa 19.1.2021 čl. 15 vyplýva, že matka už v deň príchodu začala plánovať a organizovať odchod zo zariadenia. Matka sama Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Č. uviedla, že nebola s podmienkami v zariadení spokojná, predstavovala si ich inak. Neboli pre ňu vhodné. Tento pobyt v deň nástupu i ukončila.

10. Z prezenčnej listiny z prípadovej konferencie konanej na ÚPSVaR Č. dňa 21.4.2021 vyplýva, že sa jej zúčastnili starí rodičia maloletého, obaja rodičia maloletého, vrátane manžela starej matky maloletého. Počas tejto konferencie boli zistené rôzne skutočnosti. Matka užíva omamné látky, po požití ktorých nedokáže zabezpečiť maloleťmu synovi riadnu starostlivosť a opateru. Z dôvodu obstarania si týchto látok opúšťa spoločnú domácnosť a od dieťaťa odchádza, k čomu sa sama dozнала. Účastníci uvedenej konferencie súhlasili s navrhnutým riešením v podobe zverenia maloletého dieťaťa do dočasnej osobnej starostlivosti starej matke. Stará matka v priebehu konania na výzvu súdu predložila aj písomný súhlas jej manžela s tým, aby bolo maloleté dieťa zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti, vrátane potvrdenia o svojom zdravotnom stave čl. 106, 107 spisu.

11. Z oznámenia C. I. Ú. L., B.C., L. V. zo dňa 27.4.2021 čl. 49 vyplýva, že matka má stanovenú protitoxikomanickú ústavnú liečbu s predpokladanou dĺžkou liečby 3 mesiace, s nástupným termínom 3.5.2021. Z ďalšieho oznámenia ústavu v L. V. zo dňa 14.6.2021 čl. 110 vyplýva, že matka na liečbu nastúpila dňa 3.5.2021 s predpokladaným termínom ukončenia liečby dňa 3.8.2021. Liečebných aktivít sa zúčastňuje, je aktívna, pristupuje zodpovedne a snaží sa motivovať spolupacientky.

12. Kolízny opatrovník, ktorý v tomto konaní zastupuje záujmy maloletého dieťaťa, ktorý šetril pomery v jeho rodine, podal v priebehu konania a následne i na pojednávaní správu o výsledkoch opakovaných šetrení, návštev. V priebehu konania vyjadril súhlas so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Pokiaľ šlo o návrh starého otca, v nadväznosti na jeho spolužitie s matkou maloletého dieťaťa, ktorá v priebehu konania priznala i recidívu po absolvovaní protidrogovej liečby, vyjadril pochybnosti o jeho dôvodnosti. Pretože pokiaľ by dieťa žilo s matkou naďalej v spoločnej domácnosti, bolo by vystavené rôznym rizikám, a to aj s poukazom na to, že matka neustále zasahuje do výchovného prostredia maloletého. V nadväznosti na to, že stará matka dieťaťa v priebehu konania prejavila svoj úmysel nastúpiť späť do práce dňom 1.1.2022, kolízny opatrovník šetril pomery v rodine opätovne. Zo správy zo dňa 25.11.2021 čl. 204 okrem iného vyplýva, že starý otec má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky zodpovedajúce potrebám dieťaťa. Jeho mesačný príjem činí 1.500,- €. Má tiež úspory v hodnote 30.000,- €. Uviedol, že pokiaľ mu bude maloletý vnuk zverený do starostlivosti, je pripravený zrušiť živnosť a nastúpiť na rodičovskú dovolenku, aby sa mu mohol plnohodnotne venovať. Úrad však zistil, že starý otec žije naďalej v spoločnej domácnosti s dcérou U., ktorá má výrazné problémy s požívaním psychotropných látok. Sama priznala požitie návykovej látky v septembri 2021, tiež v októbri 2021. Do S. L. I. J. Z. P. L. S., kde mala vybavený nástup, nenastúpila, nespolupracovala dostatočne na riešení svojej nepriaznivej situácie. Kolízny opatrovník vníma prítomnosť drogovy závislej matky v domácnosti ako nevhodnú a ohrozujúcu náhradné výchovné prostredie pre maloleté dieťa. V nadväznosti na závery kolízneho opatrovníka zo správy zo dňa 25.11.2021 súd pojednávanie 1.12.2021 po vykonaní dokazovania odročil za účelom zmeny týchto zistených pomerov, i v nadväznosti na vyjadrenia matky a starého otca, ktorí prejavili vôľu a snahu o zmenu. Po pojednávaní matka maloletého dieťaťa zmenila adresu svojho faktického pobytu a zamestnala sa 13.12.2021 v spoločnosti T., W.U.. a prenajala si byt v X. I. U.. Č.. XXX, za ktorý uhradila nájomné vo výške 450,- € 14.1.2022. Tieto skutočnosti matka listinnými dôkazmi (zmluvou o nájme nehnuteľnosti a príjmovým pokladničným dokladom) i preukázala. Na pojednávaní dňa 26.1.2022 doplnila, že by mala dosahovať mesačne príjem vo výške 550,- € v čistom, z ktorého dokáže uhradiť nájomné i výživné 60,- € mesačne. Z poslednej správy zo šetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa zo dňa 21.1.2022 vyplýva, že starý otec zrušil svoju živnosť ku dňu 4.1.2022 (uvedené mal súd preukázané i zo živnostenského registra aktuálneho

ku dňu rozhodovania), zaevidoval sa v evidencii nezamestnaných na ÚPSVaR Č., začal rekonštruovať rodinný dom na adrese Z. B. X. XX, ktorý vlastní v 1/2-ici, v ktorom chce vytvoriť vhodné bytové podmienky a v lete sa tam chce so svojim maloletým vnukom presťahovať. S vnukom je v pravidelnom kontakte. Maloletý bol u starého otca aj v čase Vianoc od 22.12. do 26.12., naposledy od 15.1 do 16.1.2022. Matka sa zamestnala, pracuje na základe pracovnej zmluvy ako kontrolórka v 3-zmennej prevádzke, s mesačným príjmom 3,20 € na hodinu. Mesačne hradí nájomné 450,- €, nakoľko si prenajala byt v X. I. Č.. XXX, zo spoločnej domácnosti sa teda odsťahovala. Biologický otec sa o syna pravidelne zaujíma a navštevuje ho, keď je na Slovensku. Vyjadril ochotu prispievať výživné na syna vo výške 250 € mesačne a tvoriť mu úspory vo výške 50 € mesačne (+ čl. 202 a 210 spisu). Podľa výpisu zo živnostenského registra je samostatne zárobkovo činnou osobou, pracujúcou podľa jeho samotného vyjadrenia v zahraničí. V zmysle oznámenia Daňového úradu Žilina čl. 112 za zdaňovacie obdobia rokov 2018, 2019 a 2020 však daňové priznanie nepodal.

13. Starý otec dieťaťa k svojmu návrhu pripojil potvrdenie o svojom zdravotnom stave zo dňa 6.9.2021, z ktorého vyplýva, že jeho celkový zdravotný stav je jeho veku primeraný. Netrpí žiadnym chronickým ochorením. V registri trestov Generálnej prokuratúry SR nemá žiaden záznam (čl. 127). Trvalý pobyt má evidovaný od 7.12.2021 na adrese Z. B. X. XX. V registri trestov GP SR nemá žiaden záznam. Starý otec maloletého dieťaťa bol od 1.7.2006 samostatne zárobkovo činnou osobou. Dokonca pre obec Z. B. X. pracoval ako zamestnanec s nepravidelným príjmom (lustrácia v SP čl. 156) + výpis zo živnostenského registra čl. 159. V zmysle správy o povesti v obci čl. 163 vo svojom voľnom čase vykonáva vysoko prospešnú činnosť pre obec, vykonáva funkciu poslanca obecného zastupiteľstva od 23.11.2018 a člena kultúrnej komisie OZ od 14.12.2018. Vedie usporiadaný život, správa sa zodpovedne. Zo správy Daňového úradu Žilina čl. 168 spisu vyplýva, že podal daňové priznanie za obdobie roka 2019, v ktorom základ dane predstavoval 3.771,33 € a za rok 2020 so základom dane 2.464,61 € (čl. 168). Starý otec dieťaťa vo svojom podaní na čl. 175 spisu špecifikoval súčasné pomery. Uviedol, že je rozvedený, od roku 2000 nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Je nájomcom obecného bytu, uhrádza nájomné 65,20 €, elektrinu, plyn a rozhlas 70,- €, vodu 83,27 € za 6 mesiacov, stočné 54,34 € za 6 mesiacov, komunálny poplatok 36,02 € ročne, tiež daň za rodinný dom a psa 20,- € ročne. Svoje tvrdenia vo vzťahu k výdavkom preukázal listinnými dôkazmi na čl. 177 a nasledujúce spisu.

14. V priebehu konania stará matka dieťaťa vyjadrila súhlas s návrhom starého otca na zverenie maloletého dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, čomu zodpovedalo i späťvzatie jej návrhu učinene na pojednávaní dňa 1.12.2021, a to z dôvodu nástupu do práce, ktorý by mal nastať 1.1.2022, následne, po dohode so zamestnávateľom, najneskôr 1.2.2022, keď sama uviedla, že pôvodne návrh podala s tým, že pôjde len o starostlivosť dočasnú.

15. Podľa § 45 ods. 1 až 9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným

premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 29 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. (2) Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

16. Predmetom uvedeného konania boli dva návrhy, návrh starej matky a návrh starého otca na zverenie maloletého vnuka do ich osobnej náhradnej starostlivosti. Stará matka v priebehu konania svoj návrh vzala späť, v nadväznosti na jej rozhodnutie vrátiť sa do práce, i na to, že starostlivosť o vnuka považovala od počiatku len ako dočasnú. Súd o späťvzátí jej návrhu rozhodol prvým výrokom uvedeného rozsudku. Pre takéto rozhodnutie považoval zákonné podmienky za splnené. V súvislosti s tým, že neodkladné opatrenie zo dňa 29.4.2021 sa týkalo zverenia maloletého dieťaťa práve do starostlivosti starej matky, bolo teda vydané v konaní o jej návrhu, považoval súd za potrebné toto neodkladné opatrenie zrušiť. Vzhľadom k uvedenému sa preto z dôvodu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti tvrdeniami a dôkazmi produkovanými starou matkou vo vzťahu k jej návrhu ďalej nezaoberal.

17. Predmetom konania sa tak po tomto dispozičnom úkone starej matky stal návrh starého otca, vo vzťahu ku ktorému súd tak z listinných dôkazov, ako aj zo zistení, ku ktorým dospel opakovaným šetrením kolízny opatrovník, záujmy maloletého dieťaťa zastupujúci a dlhodobu s celou rodinou spolupracujúci, ustálil, že starý otec dieťaťa spĺňa zákonné hmotnoprávne predpoklady pre zverenie maloletého vnuka

do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Je štátnym občanom SR, zároveň osobou s trvalým pobytom na území SR, osobou, ktorá je bezúhonnou, bez akéhokoľvek záznamu, či už v registri trestov alebo registri priestupkov SR. Zároveň je zdravotne spôsobilým zabezpečiť maloletému dieťaťu plnohodnotnú starostlivosť. Kolízny opatrovník v priebehu viacerých šetrení pomerov v rodine vyhodnotil podmienky uňho, ako aj jeho starostlivosť, za vhodné a súladné so záujmami maloletého dieťaťa, a to aj vzhľadom k ich blízkeму vzťahu. Starý otec svojím postojom, konaním (napr. ukončením podnikateľskej činnosti, zaevidovaním sa na ÚPSVaR v Č., zveľaďovaním nehnuteľností, do ktorej sa chce časom s dieťaťom presťahovať a pod.), súd presvedčil, že má naozaj úprimnú snahu dieťaťu zabezpečiť všetko to, čo tohto času jeho biologická matka nedokáže. O pozitívnom vzťahu medzi starým otcom a dieťaťom, a to obojstrannom, súd presvedčila aj samotná stará matka, ktorá sa do rozhodnutia súdu o maloletého v zmysle neodkladného opatrenia fakticky starala a počas starostlivosti ktorej dochádzalo k častému, pravidelnému kontaktu maloletého so svojim starým otcom, u ktorého prespával, bol uňho i niekoľko dní po sebe, či už počas prázdnin alebo sviatkov.

18. Z vykonaného dokazovania teda súd prijal záver, že starý otec maloletého O. je najvhodnejšou osobou, ktorej možno tohto času zveriť maloletého do osobnej starostlivosti. Na základe rozhodnutia súdu sa starý otec stáva nielen oprávneným, ale i povinným zároveň vychovávať a vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa v takom rozsahu, v akom by tieto práva a povinnosti vykonávali jeho biologickí rodičia. Má právo zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Preto pokiaľ aj súd uvedeným rozsudkom rozhodol zároveň o povinnosti otca prispievať i na tvorbu úspor maloletého a v spojení s tým i o povinnosti starého otca zriadiť na tento účel pre maloletého osobitný účet, na nakladanie s peňažnými prostriedkami maloletého na tomto účte bude potrebné schválenie súdom.

19. Zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká, predmetom konania preto bolo i určenie výživného obom rodičom maloletého. Súd v tomto smere rozhodol v súlade s návrhom kolízneho opatrovníka, učeným na základe výsledkov dlhodobého šetrenia pomerov v rodine, keď matku zaviazal k výživnému vo výške 60,- € mesačne a otca vo výške 250,- € mesačne. Pri určovaní výšky výživného prihliadal na skutočnosti, ktoré v konaní vyšli najavo. Určené výživné považoval za primerané veku maloletého, spôsobilé pokryť jeho základné životné potreby, nevyhnutné výdavky. Napokon, sami rodičia v konaní vyjadrili, že je v ich možnostiach a schopnostiach takéto výživné plniť. Pri náhradnej osobnej starostlivosti sú rodičia povinní plniť výživné príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v danom prípade ÚPSVaR v Č..

20. Súd záverom považuje za potrebné uviesť i to, že s návrhom starého otca po vykonaní dokazovania vyjadrila súhlas i prokurátorka Okresnej prokuratúry v Č., ktorá vstúpila do konania.

21. Uvedeným rozsudkom došlo k zmene skôr vydaného rozsudku vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, a to vo veci 5P/75/2020, jednak v časti zverenia maloletého dieťaťa a jednak i v časti výživného (vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca v časti výšky, ale i platobného miesta).

22. O trovách tohto konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Civilný mimosporový poriadok v časti upravujúcej konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, ktorým dané konanie je, inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.